

POSUDEK OPONENTA DOKTORSKÉ PRÁCE

Vliv různých typů narušení lesních ekosystémů na hmyz

Autor: Adam Véle, ČZU, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra ochrany lesa a entomologie

Školitel: doc. Ing. Jakub Horák, Ph.D.

Oponent: doc. Mgr. Petr Bogusch, Ph.D.

Předložená doktorská práce je zaměřena na mravence a vybrané skupiny brouků (především kůrovce) a jejich vztah k lesnímu ekosystému, jeho struktuře, a především různým typům narušení. Práce má standardní členění, obsahuje krátký úvod do problematiky, kde jsou výsledky studií autora práce konfrontovány s aktuální i starší literaturou, a čtyři vědecké články z časopisů s IF, jichž je autor práce prvním autorem. Velmi kladně hodnotím i osvětlení, jakým způsobem k daným publikacím přispěl, což mi většinou v podobných pracích chybí.

Úvodní text je krátký a výstižný a obsahuje základní pohled především na hlavní typy disturbancí a jejich význam pro lesy, lesní hmyz, a souvislost s lesním hospodařením. Je poměrně dobře napsaný, i když mi tam chybí konkrétní příklady, aby byl názornější. V textu se vyskytují i začátečnické prohřešky, které by v takových typech prací být neměly. Je to poměrně vysoký obsah překlepů a stylistických chyb ve větách a hodně zajímavý je světle šedý podklad pod některými větami, souvisí snad s tím, odkud je autor kopíroval? Pak bych se přimlouval, aby byla jména autorů v citacích v českém textu skloňována, tj. ne „podle Wogelmuth“ ale „podle Wogelmutha“.

Odborné články byly publikovány v kvalitních vědeckých časopisech s IF, některé dokonce v prvním kvartilu. Není tedy vhodné pochybovat o jejich kvalitách, které se jistě prokázaly už během recenzního řízení.

Na autora práce mám následující dotazy:

- 1) Na str. 12 je zmíněno sucho jako významná disturbance. Jelikož se jedná většinou o dlouhodobý vliv, nejedná se spíše o stresový vliv(faktor)? Případně jaký je rozdíl mezi suchem jako disturbancí a suchem jako stresovým faktorem?
- 2) Roland (1993) publikoval, že ve fragmentovaných lesích je vyšší diverzita i abundance motýlů než v zapojených lesích. Týká se to jen denních motýlů nebo i dalších skupin? Co může být důvodem vyšší diverzity motýlů ve fragmentovaných než v zapojených lesích?
- 3) Bělokaz dubový funguje v hospodářských lesích místy jako významný škůdce. Jak to je s tímto druhem v doubravách, které aspoň trochu vypadají jako přirozené lesní porosty (tj. jsou strukturované věkově, velikostně, obsahují všechna patra atd.)? Podle všech v práci uvedených zdrojů by tento druh měl být právě pohromou pro stejnověké zastíněné monokultury dubu, případně pro smíšené lesy, kde jsou duby částečně nebo úplně zastíněné smrky.
- 4) K článku č. 1. Počet zjištěných druhů mravenců mi přijde hodně nízký. Čím je to ovlivněno? Malým územím? Specifickým biotopem? Metodami sběru? Kolik se vyskytuje v Jizerských horách druhů mravenců?

5) Úplně jsem nepochopil, proč mravenec dřevokaz není brán jako škůdce. Je to tím, že osídluje stromy „načaté“ padlím? Poprosil bych autora práce o vysvětlení.

Celkové hodnocení: Autor práce prokázal schopnost samostatné vědecké činnosti a práce v týmu, o čemž svědčí publikace, které navíc nejsou jedinými odbornými články autora. Po kvalitní obhajobě a zodpovězení dotazů doporučuji udělit titul Ph.D.

V Hradci Králové, dne 27. května 2020

doc. Mgr. Petr Bogusch, Ph.D.
katedra biologie UHK

